

Udskriftsdato: 27. december 2025

KEN nr 9178 af 04/03/2025 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2025-00977

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2025-00977

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2025-00977

Anmodning om genoptagelse afvist

Pressenævnet udtalte ikke kritik af TV 2 i en sag, hvor en journalist havde klaget over en udsendelse om LSD-forsøg på Frederiksberg Hospital i 1960'erne med omtale af journalisten og hans research på området. Journalisten anmodede herefter Pressenævnet om at genoptage behandlingen af sagen med henvisning til, at nævnet har truffet afgørelse på et forkert grundlag. Pressenævnet fandt, at journalisten ikke var fremkommet med nye faktiske oplysninger af betydning for sagens afgørelse. Da der heller ikke var påvist sagsbehandlingsfejl, afviste nævnet at genoptage sagen.

[Klager] har anmodet om genoptagelse af Pressenævnets sag nr. 2024-05780, [Klager] mod TV 2, som nævnet traf afgørelse i den 12. december 2024. Sagen vedrørte [Klager]s klage over en udsendelse bragt den 21. november 2023 på TV 2.

Ved kendelsen udtalte Pressenævnet ikke kritik af TV 2.

[Klager] har anmodet Pressenævnet om at genoptage behandlingen af sagen, navnlig fordi han mener, at Pressenævnet har truffet afgørelsen på et forkert grundlag.

1 Sagsfremstilling

[Klager] klagede den 25. april 2024 til Pressenævnet over udsendelsen ”*Det sindssyge eksperiment: Tvang og forsøg*” bragt den 21. november 2023 på TV 2.

Pressenævnet fandt ved kendelse af 12. december 2024 i sag nr. 2024-05780 ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2 for tilsidesættelse af god presseskik.

I Pressenævnets kendelse af 12. december 2024 hedder det blandt andet:

”1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

TV 2 har til Pressenævnet indsendt en mail, som [Klager] den 21. maj 2021 har sendt til [Produktionsselskabet] forud for offentliggørelsen. Af mailen fremgår følgende:

”Hej [Person 1],

Det er som forventet. Jeg er bundet op på min aftale med filmselskabet, der på sin side også er bundet af aftalen med streamingtjenesten. Desværre. Men fortsat held og lykke med projektet, som jeg glæder mig til at opleve.

De bedste hilsner

[Klager]”

TV 2 har til Pressenævnet indsendt en kopi af et brev, som [Produktionsselskabet] har sendt til [Klager] forud for offentliggørelsen den 29. august 2022. Af brevet fremgår følgende:

”Kære [Klager],

Som du ved, er vi her på [Produktionsselskabet] i gang med at producere en dokumentarserie til TV 2 om de LSD-behandlinger, der fandt sted på Frederiksberg Hospital tilbage i 1960'erne og 1970'erne.

I dokumentarserien undersøger vi de tidligere domme og redegørelser, der har været i forbindelse med sagen.

Men derudover undersøger vi også de forskellige kritikpunkter, der har været rejst – heriblandt nogle af dem, du rejste i din bog '[Bogtitel 1]' og i senere udtalelser i medierne, om at CIA skulle have været involveret eller haft interesse i de danske lægers arbejde med LSD.

Vi skriver til dig, da vi selv gennem længere tid har forsøgt at undersøge og finde dokumentation for kritikken, du stiller, men dette er ikke lykkedes, og ingen har kunne dokumentere eller fortælle, at der skulle være en kobling til CIA.

Derfor har vi nogle spørgsmål til primært dokumentationen herfor, som vi meget håber, du vil hjælpe med at specificere. Vi har remset vores spørgsmål op i nedenstående:

Bogen: [Bogtitel 1]:

I den bog '[Bogtitel 1]' har du skrevet følgende passager:

- ”Fra sit kontor på Long Island ud for New York havde Dr. Harold Alexander Abramson et ganske godt overblik over, hvad der i 1960'erne foregik i kælderen under afdeling D1 på Frederiksberg Hospital. Trods afstanden fulgte han med stor interesse det ambitiøse og eksperimenterende LSD-arbejde ledet af overlæge Einar Geert-Jørgensen” (s. 38)

”Materialet, viser blandt andet, at CIA-agenter havde monopol på fordelingen af LSD i den vestlige verden - også til uafhængige forskere og læger (s. 40).

”Fra den spædeste start kiggede Sandoz over skuldrene på Frederiksberg-lægerne.

Firmaet havde indvilliget i kun at udlevere stoffet til institutioner, som CIA kunne godkende. CIA kendte til overlæge Geert-Jørgensen fra det såkaldte hypnosemord, og Sandoz fulgte på tættest hold hans arbejde med LSD” (s. 118).

Spørgsmål:

- Du skriver, at Abramson fulgte med i Frederiksberg-lægenes anvendelse af LSD med stor interesse. Og du skriver, at dokumentationen for det, fremgår af dokumenter fra arkiver i Langley, Virginia. Kan du dele eller henvise os til de konkrete dokumenter, der dokumenterer, at Abramson med stor interesse fulgte med i netop Frederiksberg-lægenes LSD-arbejde?
- Du skriver, at CIA havde monopol på fordelingen af LSD i den vestlige verden og skulle godkende de institutioner, som Sandoz sendte LSD til. Kan du dele den dokumentation med os, der dokumenterer, at Frederiksberg Hospital var godkendt af CIA til at få LSD tilsendt af Sandoz?

Hjernebassen på P1: Hemmelige LSD-forsøg:

Vi har lyttet til afsnittet af "Hjerneekassen " fra 20. oktober 2014, hvori du medvirker. Vi har her transskriberet nogle passager fra udsendelsen, som vi efterfølgende ligeledes har nogle spørgsmål til.

- Tidskode 42.38: [Klager]: "CIA satte sig på al distribution fra firmaet Sandoz i Schweiz, som Albert Hoffmann arbejdede på. Man kunne ikke få LSD medmindre, det var godkendt af CIA. Og på et tidspunkt får de øje på Frederiksberg Hospital."
- Tidskode 43.26 [Klager]: "Og det betyder, at CIA fik Øje på ... De var meget interesserede i den der, for det indgik jo i deres ide om, hvad kan man ... Hvordan kan man påvirke den menneskelige psyke og i videre forstand de menneskelige samfund? Så de var meget interesserede i Geert-Jørgensens teorier om det her, og da han så begynder at interessere sig for LSD, og det viser sig, at han går videre end nogen andre, så bliver hans afdeling støttet af CIA. Formentlig uden at de selv ved det."
- Tidskode 44.21 [Person 11]: "Men jeg skal lige have en ting på det rene ... At Einar Geert-Jørgensen og Henrik Hertz - de ved ikke, at det er CIA? CIA har lavet en fond, der hedder "Fonden til la la la ... "

[Klager]: "Human Ecology Foundation ... "

[Person 11]: "Og det er der, de får penge fra, men i virkeligheden er det CIA, der styrer den? "

[Klager]: "Ja."

[Person 11]: "Og de bliver så støttet af det her, fordi CIA i første omgang har fået øje på Einar Geert-Jørgensen som en mand, de interesserer sig for - han laver nogle ting, de interesserer sig for, så de er CIA-støttede? "

[Klager]: "Ja."

- Tidskode: 46.54 [Klager]: "Og det er på den baggrund, man skal se CIA's interesse i, at her har vi altså en lille, hvad hedder det, afdeling på Frederiksberg Hospital i Danmark, hvor man går videre end nogen andre steder, og så begynder de at interessere sig for det og støtte dem og inspirere dem til at gå videre med deres forsøg."

Spørgsmål:

- Du siger flere gange, at Einar Geert-Jørgensens afdeling på Frederiksberg Hospital blev støttet af CIA. Hvilken dokumentation har du for det?
- Hvorfra ved du, at lægerne på Frederiksberg Hospital fik penge fra "Human Ecology Fund", og hvor findes beviset for det?

[Bogtitel 2]: [Bogafsnit]:

Endelig har vi læst afsnittet "[Bogafsnit]" i [Bogtitel 2], som du har forfattet. Her har vi også gengivet nogle citater, som vi har spørgsmål til.

- "I en kælder under Frederiksberg Hospital blev mere end 400 danskere intetanende gjort til prøvklude i et storstilet eksperiment med det psykoaktive stof LSD. Eksperimentet indgik i en hemmelig offensiv under den kolde krigs kamp om sjælene, iværksat af CIA for at sikre sig global 'mind control'" (s. 387).
- "I den sag blev danske læger brugt som håndlangere for den amerikanske efterretningstjeneste" (s. 389).
- "Overlægens kolleger var måbende, enkelte rædselsslagne, da han i Dansk Psykiatrisk Selskab luftede sine planer om at give patienter LSD uden terapi. Flere advarede mod hans forehavende. Men ovre hos CIA fulgte man spændt det videre forløb og sørgede for, at Geert-Jørgensen og hans yngre kolleger ikke løb tør for LSD" (s. 396)

Spørgsmål:

- Du skriver, at lægerne på Frederiksberg var håndlangere for CIA, og du skriver, at det var CIA, der sørgede for, at Einar Geert-Jørgensen og hans kolleger ikke løb tør for LSD. Hvilken dokumentation har du for det?

Vi har selv gjort følgende for at undersøge ovenstående:

- Været i kontakt med [Person 2], der er forfatter til "[Bogtitel 3]". Det var ham, der fik adgang til de 16.000 siders dokumenter fra CIA, som udgjorde bevismateriale for, at CIA bl.a. havde købt LSD hos Sandoz i Schweiz og udført tanke-kontrol-eksperimenter med LSD. [Person 2] kender dog intet til, at der skulle være en dansk forbindelse til CIA eller CIA's MK-ULTRA-projekter, og han kender intet til Frederiksberg Hospital eller lægerne derfra.
- Været i kontakt med [Person 3], der har forfattet: "[Bogtitel 4]", og han kender heller ikke noget til en dansk kontekst i forbindelse med MK-ULTRA eller CIA. Desuden skriver [Person 3] i sin bog, at Sidney Gottlieb via Subproject 18 betalte selskabet Eli Lilly 400.000 dollars for at masseproducere LSD til CIA, så de netop ikke var afhængige af Sandoz. Dermed var der allerede mange år, før lægerne fra Frederiksberg gik i gang med at anvende LSD, en anden producent af LSD.
- Derudover har vi taget kontakt til de to amerikanske organisationer, som overlæge Einar Geert-Jørgensen var æresmedlem af, ligesom vi har taget kontakt til de to amerikanske universiteter, som overlæge Mogens Hertz besøgte under en rejse til USA i 1965, hvor han også deltog i en konference om LSD, for at høre, om de kender til CIAs involvering Frederiksberg-lægenes anvendelse af LSD. Det har heller ikke kastet noget brugbart af sig.
- Vi har også taget kontakt til Sandoz, og været i kontakt med forskellige arkiver her i Danmark for at undersøge, om der findes dokumenter, der kan understøtte påstanden om, at CIA var involveret. Det har, ligesom det ovenstående, heller ikke kastet noget af sig.
- Endelig har vi haft adgang til et omfattende arkiv, som en af lægerne fra Frederiksberg Hospital har gemt, og som familien har lånt ud til os. Arkivet består af journaler, noter og breve mellem læger, patienter og medicinalvirksomheder. Der er intet i arkivet, der antyder, at CIA hverken direkte eller indirekte skulle have været involveret i behandlingerne med LSD på Frederiksberg Hospital.

Vi ser meget frem til at høre fra dig. ”

[Klager] og TV 2 har til Pressenævnet indsendt den korrespondance, som [Klager] havde med [Produktionsselskabet] forud for offentliggørelsen.

Den 2. oktober 2022 sendte [Klager] en mail med følgende brev til [Produktionsselskabet]:

”Kære [Person 1]

Under jeres arbejde på en TV-dokumentar om LSD-sagen har jeg bidraget som kilde til belysning af det store sagskompleks. Dels direkte i samtaler med dig og dels, hvad jeg ikke vidste, indirekte via din hustru [Person 4], som jeg forsynede med oplysninger til hendes nye roman, hvor LSD er en del af emnet. [Person 4] er så sidenhen blevet manuskriptforfatter på jeres TV-serie i tre afsnit, har du for nylig oplyst om pr. telefon. Det er jeg ikke tidligere blevet informeret om.

Du har tidligt opfordret mig til at stille op og fortælle om mit arbejde med LSD-historien, men jeg har klart frasagt mig at medvirke og vil hverken refereres, interviewes eller citeres. Jeg har været en anonym journalistisk kilde og skal som sådan have kildebeskyttelse.

På den anden side har du ytret ønske om at nævne mit tidligere og aktuelle arbejde med LSD-historien i jeres kommende produktioner. Det forekommer rimeligt i betragtning af mit arbejdes omfang og

offentlige betydning, herunder den særlov til gavn for patienterne, som Folketinget vedtog som følge af mit arbejde.

En eventuel omtale af mig eller mit virke med LSD-historien er dog betinget af, at jeg på forhånd får forelagt og godkender de pågældende formuleringer på skrift og bliver oplyst om den sammenhæng de indgår i. Det går jeg ud fra, at I respekterer.

Med venlig hilsen

[Klager]”

[Produktionsselskabet] sendte den 3. oktober 2022 følgende mail til [Klager]:

”Kære [Klager]

Tak for din mail, godt at høre fra dig.

Som du ved, er vores produktion bygget på et hidtil ukendt materiale, som er kommet os i hænde. Materialet giver en indsigt i LSD-sagen, som offentligheden ikke før har stiftet bekendtskab med. Dette materiale og vores dramadokumentar har, i sagens natur, ikke noget med dig eller dine tidligere publikationer at gøre.

Hvis vi alligevel vælger at omtale dig i vores programserie, vil du, ligesom alle andre vi omtaler i serien, blive orienteret om hvordan, og i hvilken sammenhæng, du bliver omtalt, men det omfatter naturligvis ikke, at du forhåndsgodkender vores formuleringer.

Ellers håber jeg at du har det godt, og du må endelig ringe, eller skrive, hvis du har spørgsmål til ovenstående.

Med venlig hilsen / Best regards

[Person 1]”

[Klager] har til Pressenævnet indsendt TV 2s svar på hans klage af 26. februar 2024. Af svaret fremgår blandt andet følgende:

”Seernes redaktør har videresendt mig din e-mail af 25.01.2024 med en klage til TV 2 angående misbrug af kilder og personangreb.

Din klage har været forelagt for produktionsselskabet [Produktionsselskabet], der har produceret programserien ’Det sindssyge eksperiment’.

Produktionsselskabet ’Det sindssyge eksperiment’ er først og fremmest bygget på de nye informationer, som [Person 5]s arkiv bringer for en dag. Derudover bliver der gjort brug af offentligt tilgængeligt materiale, bl.a. avisartikler fra 1960erne og 1970erne.

Hvis TV 2 skal forholde sig til din klage, som går på, at TV 2 har tilsidesat presseskik ved at have udnyttet din ”tillid, følelser, uvidenhed, manglende erfaring eller svigtende herredømme”, bedes du uddybe præcis hvilke informationer, der indgår i ’Det sindssyge eksperiment’, som ikke er offentligt tilgængelige, og som ikke stammer fra [Person 5]s arkiv eller andre af de medvirkende, men som er fremskaffet ved ”kildemisbrug” og udnyttet af TV 2.

Som TV 2 forstår scenariet, du beskriver i din klage, er du blevet kontaktet af flere personer, der enten har ønsket at spørge dig ind til dit tidligere arbejde og/eller har ønsket at indgå i et samarbejde med dig. På et tidspunkt har du så tilkendegivet overfor [Produktionsselskabet], at du ikke ønskede at samarbejde yderligere med dem. TV 2 har ikke haft nogen indflydelse på, at du ikke har ønsket at medvirke i programserien til TV 2.

Som sagen foreligger oplyst, er det derfor TV 2s opfattelse, at der ikke er handlet i strid med de presseetiske regler.

Mht. omtalen af rygterne om CIAs indblanding i LSD-forsøgene, så fremgår det, som du selv skriver, klart, at [Person 6] netop taler om rygter, som stammer fra hendes ansættelsesperiode på Frederiksberg Hospital. Hverken hun eller TV 2 hævder, at det er dig, der har stået bag rygterne. Når dit navn bliver nævnt, er det fordi, at du senere i artikler og i bogform har fremført, at CIA skulle have støttet lægerne på Frederiksberg Hospital økonomisk. Det er relevant at omtale dig i programmet, da dine påstande har fyldt meget i den offentlige debat. Du har ifølge programredaktionen ikke ønsket at fremlægge dokumentation for dine påstande. På den baggrund har vi valgt den formulering, der findes i programmet.

Der er ikke tale om noget angreb på din person eller på din troværdighed, men en objektiv gengivelse af, at journalisten forgæves har prøvet at efterprøve det rygte, som [Person 6] fortæller om – og som du efterfølgende har skrevet om – hvilket du er blevet forelagt i et brev fra [Produktionsselskabet], der i den forbindelse har spurgt ind til, om du skulle ligge inde med dokumentation for disse påstande. ”

Øvrige oplysninger

TV 2 har til Pressenævnet indsendt en kopi af undersøgelsen ”*Granskning av påstander om uetisk medisinsk forskning på mennesker*” foretaget af en kommission nedsat ved kongelig anordning den 5. oktober 2001 og udstedt til det norske sundhedsministerium, Helsedepartementet, den 17. december 2003.

[Klager] klagede den 25. januar 2024 til TV 2, som den 26. februar 2024 afviste klagen. [Klager]s klage over TV 2s afvisning er modtaget i Pressenævnet den 25. april 2024.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Korrekt information, vinkling, forelæggelse, svar i sammenhæng og privatlivets fred

[Klager] har anført, at udsendelsen indeholder ukorrekte og krænkende oplysninger om ham og hans arbejde, som han ikke er blevet forelagt eller har fået mulighed for at kommentere.

I den forbindelse har [Klager] henvist til [tidskode 22:44-26:03] i den påklagede udsendelse [Gengivet under sagsfremstillingen, *Pressenævnet*].

Det fremstår således fejlagtigt som om, at [Klager] er ophavsmand til rygterne om, at lægerne på Frederiksberg Hospital gav LSD til patienter med økonomisk støtte fra CIA.

[Klager] har hertil bemærket, at der er mange, der har givet udtryk for, at han i udsendelsen gøres ansvarlig for rygterne, og har i den forbindelse henvist til følgende afsnit i [Person 8]s anmeldelse af programserien ”*Det sindssyge eksperiment*” bragt den 7. november 2023 i Filmmagasinet Ekko:

”Allerede i 1986 modtog journalisten [Klager] en Cavling-pris for sit vedholdende arbejde med at afsløre de vanvittige menneskeforsøg. Og han må siges at have lavet en del af benarbejdet til dokumentaren, som kort krediterer ham for arbejdet, men samtidig hænger ham lidt til tørre som en art konspirationsteoretiker, der prøver at gøre det hele til et CIA-projekt [...]”.

I forlængelse heraf har [Klager] anført, at TV 2 ikke har belæg for denne fremstilling, og har henvist til, at programserien ”*Det sindssyge eksperiment*” hovedsageligt er baseret på ”det gemte LSD-arkiv”, der består af 57 patientjournaler og andre papirer, som [Person 5] havde gemt for patienter, myndigheder og domstole, indtil hendes død i 2019, hvor hendes efterkommere fik adgang til dokumenterne og videregav dem til [Produktionsselskabet] i 2022.

Det er i den forbindelse relevant at påpege, at de pågældende dokumenter kun relaterede sig til den periode, hvor [Person 5] var aktiv ved LSD-forsøgene på Frederiksberg Hospital – det vil sige fra november 1960 til marts 1963 og dermed kun tre ud af de 14 år, hvor forsøgene fandt sted. [Person 5] er således en utilstrækkelig kilde med en begrænset tidshorisont, og hendes manglende indsigt i CIAs arbejde med LSD kan ikke anses som dementi af samme.

[Klager] har videre anført, at TV 2 ikke har belæg i [Person 6]s udtalelser, da hun alene udtaler sig om sin ansættelse i Afdeling D i den periode, hvor LSD-forsøgene fandt sted på Frederiksberg Hospital. [Klager] begyndte nemlig først indgående at skildre LSD-forsøgene på ca. 400 danske psykiatriske patienter i artikler, bøger, foredrag, radio samt på TV i sommeren 1983. [Person 6] må således have husket forkert eller have et afslappet forhold til fakta, da hun fortalte om de pågældende rygter, hvilket TV 2 burde have kontrolleret og rettet.

Det er en fastslået kendsgerning, at CIA har haft en rolle i den uetiske brug og udforskning af LSD samt udbredelsen af LSD i Vesten. Dette er desuden anerkendt gennem erstatninger til de canadiske ofre og en erstatning til familien efter Frank Olson på 750.000 dollars samt af præsident Gerald Ford i hans undskyldning fra 1975. [Klager] var desuden i Canada i 1984 for dels at skildre nogle af de dybt uetiske LSD-projekter, som CIA havde støttet, dels at møde ofrene for projekterne, ligesom han efterfølgende i USA fik adgang til en del af de 16.000 dokumenter om CIAs LSD-aktiviteter, som var blevet offentliggjort i henhold til USAs Freedom of Information Act.

I den forbindelse har [Klager] om CIAs forbindelse til LSD-forsøgene på Frederiksberg Hospital oplyst, at overlæge Einar Geert-Jørgensen på tidspunktet for indførelsen af LSD på den psykiatriske Afdeling D i 1960 var kendt i USA, medlem og æresmedlem af to amerikanske lægeloger og havde gjort sig bemærket internationalt i en videnskabelig strid med Paul Johan Reiter vedrørende Hypnosemordet i 1951, herunder af CIA, som i større grad havde udforsket ”mind control” med hypnose og psykoaktive stoffer. Sammenfaldet af tid, interesser og personer er således ingen tilfældighed.

CIAs interesse i LSD-forsøgene på Frederiksberg Hospital skyldtes desuden, dels omfanget af patienter, dels at lægerne hyppigt og uden forberedelse, psykoterapi eller efterbehandling gav patienter LSD.

CIAs interesse medførte, at Mogens Hertz – overlæge og souschef for Einar Geert-Jørgensen – deltog i en LSD-konference på Long Islands South Oak Hospital finansieret af CIA gennem Josiah Macy Foundation og organiseret af CIAs ledende videnskabelige agent Harold A. Abramson. Mogens Hertz blev i Harold A. Abramsons bog fra konferencen citeret for blandt andet at udtale, at ”sammenlignet med USA var

LSD-forsøgene på Frederiksberg Hospital meget primitive”, ligesom han i debatten efter sit foredrag hørte, at kun godkendte psykiatere med stor erfaring med psykiatrisk forskning og kontrakt med NIH kunne tildeles LSD, hvortil han udtalte, at ”jeg må sige, at jeg er glad for, at vi ikke har den slags problemer i Danmark, som I har her i Amerika”. Mogens Hertz’ yngre kolleger, herunder [Person 5] og [Person 9], var nemlig langt fra den standard, som USA forlangte.

[Klager] har oplyst, at han adskillige gange på baggrund af hans research i Danmark og i udlandet har dokumenteret ovenstående sammenhænge. TV 2s kommentar om, at de ikke har fundet noget ”i det gemte LSD-arkiv eller min research, der viser, at lægerne blev støttet af CIA”, er således en yderst snæver reference og ikke dementi af veldokumenteret fakta.

Herudover har [Klager] anført, at fremstillingen af ham med navn, portrætbillede og et billede af forsiden på hans bog ”[Bogtitel 1]” som ophavsmand til de pågældende rygter, er særdeles grundløs, ubeføjet og et helt åbenlyst ærekrænkende angreb på ham og hans troværdighed. Han er uforstående over for den journalistiske relevans og formålet med at nævne ham i den stærkt manipulerede sammenklipning og ærekrænkende sammenhæng, som han, som researcher, tilrettelægger og producent på flere programmer og dokumentarer, genkender som begrebet ”guilty by association”, hvor et klip, der ved sammenstilling af to i øvrigt uafhængige situationer eller personer, tjener til at mistænkeliggøre en hændelse eller en person. Det undrer [Klager], at TV 2 vil lægge navn til dette uprofessionelle og uetiske trick fra en ekstern producent, når han angiveligt og beviseligt ikke har noget med de pågældende rygter at gøre.

[Klager] har afvist TV 2s bemærkning om, at han bliver nævnt i udsendelsen, fordi han i artikler og bøger har fremført, at CIA har støttet lægerne på Frederiksberg Hospital økonomisk, og fordi hans påstande herom har fyldt meget i den offentlige debat. På baggrund af hans research har han derimod fremført, at det schweiziske medicinalfirma Sandoz alene udleverede gratis LSD til hospitaler og institutioner godkendt af CIA, som gennem hemmelige dækfonde betalte de forbundne udgifter. Såfremt TV 2 imidlertid hentyder til, at lægerne på Frederiksberg Hospital har modtaget penge direkte fra CIA, må mediet således dokumentere i hvilke artikler og bøger, han har fremført dette.

I forlængelse heraf har [Klager] afvist, at hans grundigt dokumenterede arbejde med LSD-sagen er udtryk for ”påstande”, som anført af TV 2.

For så vidt angår TV 2s bemærkning om, at han ikke har ønsket at fremlægge dokumentation for hans påstande, har [Klager] anført, at mediet henviser til hans mail af 2. oktober 2022 til [Produktionsselskabet], da han ikke har været i direkte kontakt med TV 2.

I den pågældende mail har han klart afvist enhver medvirken i programserien og anført, at en eventuel omtale af ham eller hans arbejde med LSD-sagen var betinget af, at han på forhånd blev forelagt og godkendte omtalen på skrift, og at han blev oplyst i hvilken sammenhæng, omtalen af ham indgik, hvilket [Produktionsselskabet] afviste. [Produktionsselskabet] oplyste dog, at såfremt han blev omtalt i programserien, ville han, som andre omtalte, blive orienteret om hvordan og i hvilken sammenhæng.

TV 2 har imidlertid kun forholdt sig til hans afvisning af at medvirke i programserien, og dermed ikke [Produktionsselskabet]s klare skriftlige tilsagn om forhåndsorientering, der ikke kun relaterede sig til en krænkende omtale, men også en mere neutral omtale, og som desuden også er bindende for TV 2. Hertil har [Klager] anført, at kravet om forelæggelse og muligheden for at svare på angreb i sammenhæng er

generel og ikke betinget af et forhåndstilsagn, hvilket TV 2 i deres bemærkninger forbigår. Det er desuden den potentielt krænkede, in casu [Klager], der i medfør af ordlyden af punkt A. 3 i retningslinjer for god presseskik, der skal forholde sig til mediets fremstilling af vedkommende og dermed ikke mediet, der efter tilfældige fornemmelser kan se bort fra hensynet til den omtalte person.

TV 2s bemærkning om, at omtalen af [Klager] og hans arbejde er af ”så begrænset og almindelig karakter, at det ikke er noget, der sædvanligvis skulle orienteres om”, er desuden et forsøg på at bagatellisere mediets brud på god presseskik til ukendelighed.

[Klager] har endvidere afvist TV 2s bemærkning om, at der ikke er tale om et angreb på hans person eller troværdighed. [Klager] har gennem sit 56-årige journalistiske virke værnet om ytringsfriheden og den presseetiske fordring om korrekt, sandfærdig og ædruelig formidling af oplysninger, især i forhold til overgreb på den enkelte. Dette har indbragt ham flere kollegiale udmærkelser og hædersbevisninger fra diverse organisationer, herunder Cavlingprisen i 1978 for hans arbejde med LSD-sagen, Carsten Nielsens Mindelegat i 1993 og Nairobiprisen i 2020. [Klager]s DR-Dokumentar [Titel 1] fra 1990 og hans efterfølgende tv-debat med Erik Ninn-Hansen fik desuden regeringen og Folketingets flertal til at iværksætte en dommerundersøgelse, som i 1993 medførte Regeringen Poul Schülters afgang og Rigsrettens dom over Erik Ninn-Hansen.

Det er således stærkt belastende og ærekrænkende at blive hængt ud som en utroværdig og løsagtig rygtemager på landsdækkende tv uden mulighed for at komme til orde, og på den måde mistænkeliggøres for at være uden det mest dyrebare duelighedstegn en journalist kan bære, nemlig troværdighed.

Afslutningsvist har [Klager] anført, at omtalen af ham og hans arbejde ikke er objektiv, saglig eller nødvendig, som TV 2 har hævdet, men derimod ukorrekt, manipulerende, irrelevant i sammenhængen og i strid med det aftalte.

2.2 TV 2s synspunkter

Korrekt information, vinkling, forelæggelse, svar i sammenhæng og privatlivets fred

TV 2 har indledningsvist anført, at mediet i det hele henholder sig til deres svar i deres mail af 26. februar 2024 til [Klager] [gengivet under sagsfremstillingen, *Pressenævnet*], men at mediet har disse supplerende bemærkninger:

TV 2 har i forhold til [Klager]s bemærkning om, at udsendelsen efterlader et indtryk af, at han har startet rygterne om CIAs støtte til lægerne på Frederiksberg Hospital, anført, at det fremgår af udsendelsen, at [Klager] ikke startede de pågældende rygter. [Person 6] fortæller derimod, at CIA-rygterne allerede floredede blandt personalet, da hun var ansat, og dermed adskillige år før [Klager]s journalistiske afsløringer om LSD-behandlingerne.

[Person 6] nævner desuden ikke noget om, at rygterne handlede om økonomisk støtte fra CIA. Det er derimod [Klager] selv, der gennem tiden har fremført, at CIA har givet Frederiksberg Hospital økonomisk støtte, herunder i afsnittet ”*LSD-forsøgene på Frederiksberg Hospital*” i programmet ”*Hjernebassen på PI*” bragt den 20. oktober 2014 af DR.

I forhold til [Klager]s bemærkninger om, at CIAs forbindelse til Frederiksberg Hospital er en dokumenteret og fastslået kendsgerning, har TV 2 anført, at mediet ikke har kunnet fremskaffe dokumentation herfor.

Det samme gælder for andre medier, herunder DR, som i podcastserien "*LSD-kælder*en" omtaler [Klager]s påstande, da han netop er kendt for at skrive om forbindelsen til CIA. DRs journalist konkluderer i udsendelsen "*CIA-dokumenterne*" bragt den 21. januar 2022, at redaktionen har forfulgt CIA-sporet i deres research, men at de ikke har fundet dokumentation herfor:

"Vi har kontaktet den danske journalist [Klager], ham der i 1980'erne afslørede historien om brugen af LSD på Frederiksberg Hospital. Og ham, der i sine artikler i Information skrev, at LSD-behandlingerne var en del af CIA's storstilede arbejde med LSD. Vi vil gerne vide, om du har dokumenter, der viser en direkte kobling mellem CIA og LSD-behandlingerne på Frederiksberg, men [Klager] ønsker ikke at medvirke i denne podcast. Vi kan ikke udelukke, at der findes dokumentation for, at CIA var involveret i LSD-behandlingerne på Frederiksberg. Men alle de steder, vi har ledt og undersøgt, har vi ikke kunne finde noget som helst, der viser en direkte sammenhæng."

Det forhold, at lægerne på Frederiksberg Hospital har anvendt LSD og har deltaget i internationale konferencer om LSD, er ikke i sig selv dokumentation for, at CIA har støttet LSD-forsøgene i Danmark. Dette har en kommission nedsat af det norske Helsedepartementet også konkluderet i rapporten "*Granskning av påstander om uetisk medisinsk forskning på mennesker*" udgivet den 17. december 2003, som TV 2 har henvist til. Det fremgår heraf, at kommissionen særligt har forholdt sig til bøgerne "[Bogtitel 5]" og "[Bogtitel 1]" skrevet af henholdsvis [Person 10] og [Klager].

TV 2 har ikke med udsagnet om, at påstandene om, at lægerne på Frederiksberg Hospital gav LSD med økonomisk støtte, "er dog aldrig blevet bevist. Der er heller intet i det gemte LSD-arkiv eller min research, der viser, at lægerne blev støttet af CIA", sagt, at der ikke er nogen sammenhæng mellem CIAs forsøg og de danske LSD-forsøg, eller at [Klager]s påstande herom er ukorrekte. TV 2 og [Produktionsselskabet] har alene loyalt oplyst, at det ikke har været muligt at finde dokumentation for påstandene trods en meget ihærdig indsats.

TV 2 har undersøgt påstandene om den økonomiske forbindelse så langt, som det var muligt, herunder ved gennemgang af arkiver, [Klager]s udgivelser, ved forespørgsel hos [Klager] og andre kilder.

[Produktionsselskabet] har blandt andet været i kontakt med [Person 2], som [Klager] har omtalt i et afsnit i bogen "[Bogtitel 6]", da han i forbindelse med en rundrejse i USA i 1984 havde fået lov til at trække på [Person 2] research, som dokumenterede hans LSD-afsløringer. I den forbindelse har TV 2 med henvisning til [Person 2]' mail anført, at han imidlertid svarede følgende på [Produktionsselskabet]s forespørgsel på dokumentation for CIAs forbindelse til Danmark:

"I don't know anything about Denmark or the people you mentioned in the context of the MKUL TRA program or the CIA".

TV 2 har endvidere anført, at det er mediets vurdering, at der er foretaget en særdeles grundig research i forbindelse med tilblivelsen af programserien "*Det sindssyge eksperiment*".

[Klager] har siden februar 2021 været bekendt med, at [Produktionsselskabet] har været i gang med en programserie om LSD, og han har i den forbindelse haft rig mulighed for at komme til orde.

[Produktionsselskabet] var i 2021 i kontakt med [Klager], fordi de ønskede at lave et interview med ham om hans arbejde og hans velkendte dækning af LSD-sagen i 1980'erne. [Klager] svarede imidlertid, at han ikke havde mulighed for at deltage, da han var havde en aftale med et filmselskab, der ligeledes ville omtale LSD-sagen. TV 2 har i den forbindelse henvist til [Klager]s mail af 21. maj 2021.

Den 29. august 2022 kontaktede [Produktionsselskabet] på ny [Klager] og oplyste i den forbindelse, at de undersøgte kritikpunkterne, der havde været rejst mod lægerne på Frederiksberg Hospital, herunder [Klager]s fremsatte kritikpunkter i hans bog ”*[Bogtitel 1]*” samt hans senere udtalelser i medierne, om at CIA skulle have støttet de pågældende læger, herunder også økonomisk, og at CIA sørgede for, at lægerne havde adgang til LSD.

[Produktionsselskabet] fremlagde i den forbindelse [Klager]s tidligere påstande i blandt andet i programmet ”*Hjerne-kassen på PI*”, hvor han fremførte og bekræftede sine påstande om forbindelserne mellem CIA og Frederiksberg Hospital, der tilsyneladende også omfattede økonomisk støtte. [Produktionsselskabet] fremlagde desuden passager fra afsnittet ”*[Bogafsnit]*” i [Klager]s bog ”*[Bogtitel 2]*”.

Endelig oplyste [Produktionsselskabet] tydeligt, at produktionsselskabet ikke i deres research havde fundet dokumentation for nogen af [Klager]s påstande, og stillede ham derfor følgende spørgsmål:

”Du skriver, at lægerne på Frederiksberg var håndlangere for CIA, og du skriver, at det var CIA, der sørgede for, at Einar Geert-Jørgensen og hans kolleger ikke løb tør for LSD. Hvilken dokumentation har du for det?

Du siger flere gange, at Einar Geert-Jørgensens afdeling på Frederiksberg Hospital blev støttet af CIA. Hvilken dokumentation har du for det?

Hvorfra ved du, at lægerne på Frederiksberg Hospital fik penge fra ”Human Ecology Fund”, og hvor findes beviset for det? ”

Hertil har TV 2 anført, at [Klager] således er blevet forelagt de temaer, som [Produktionsselskabet] ønskede at berøre i programserien, og har i den forbindelse henvist til [Produktionsselskabet]s brev af 29. august 2022.

[Klager] besvarede mailen med, at han hverken ønskede at ”medvirke, refereres, interviewes eller citeres”, hvilket han gentog i hans brev af 2. oktober 2022.

TV 2 har i den forbindelse anført, at mediet således ikke har bragt skadelige eller krænkende oplysninger om [Klager] i den påklagede udsendelse. Der er alene objektivt og sagligt gengivet udtalelser og påstande, som [Klager] tidligere selv har offentliggjort, om den mulige forbindelse mellem CIA og Frederiksberg Hospital, i en naturlig og saglig sammenhæng.

Såfremt Pressenævnet skulle finde, at det er skadeligt og krænkende for [Klager], at mediet har gengivet hans egne og for sagen relevante udsagn og derefter har oplyst, at mediet ikke har kunnet finde dokumentation for hans udsagn, så er det TV 2s opfattelse, at der i øvrigt er sket en grundig efterprøvelse, hvor det er bestræbt at finde den nødvendige dokumentation, og hvor der er foretaget en tilstrækkelig forelæggelse.

TV 2 har afvist, at det forhold, at [Produktionsselskabet] ikke har orienteret [Klager], som anført i deres brev af 29. august 2022, er i strid med retningslinjer for god presseskik, selv om det er beklageligt.

Oplysningerne om [Klager] er af så begrænset og almindelig karakter, at man ikke sædvanligvis eller efter de presseetiske regler er forpligtet til at orientere herom. Det kan desuden ikke antages, at en orientering havde gjort en forskel, idet [Klager] var blevet forelagt de udsagn, som blev bragt i udsendelsen, og idet [Klager] – efter både at have fået mulighed for at fremlægge sin dokumentation og komme til orde – hverken ønskede at besvare spørgsmålet om, hvor han har sin dokumentation for hans påstande, eller at bidrage med oplysninger eller kommentarer i øvrigt.

[Klager] er desuden kun citeret for udtalelser, som han allerede selv har offentliggjort.

TV 2 har anført, at det var berettiget at nævne [Klager] i den påklagede udsendelse, da han vedholdende og gennem flere årtier har udtalt sig om forbindelsen mellem CIA og lægerne på Frederiksberg Hospital, herunder i programmet *"Hjernebassen på P1"* og i bogen *"[Bogtitel 6]"* fra 2023.

[Klager] er ydermere den journalist i Danmark, der mest indgående har gravet i LSD-sagen, og han er kendt i offentligheden for hans arbejde på dette område. [Klager] har sågar vundet en Cavling i 1986 herfor, og han var formentlig årsagen til, at der blev lavet en lov om erstatning for skader ved LSD-behandling. TV 2 har hertil bemærket, at [Klager] i den forbindelse – muligvis initieret af de af [Person 6] omtalte rygter – har researchet CIAs forbindelse til LSD-behandlinger.

[Klager] har tillige i hans brev af 2. oktober 2022 til [Produktionsselskabet] bemærket, at det forekommer rimeligt i betragtning af hans arbejdes omfang og offentlige betydning, herunder den særlov til gavn for patienterne, som Folketinget vedtog som følge af hans arbejde, såfremt [Produktionsselskabet] i deres fremtidige produktioner omtaler hans tidligere og aktuelle arbejde med LSD-sagen.

Afslutningsvist har TV 2 anført, at det er mediets opfattelse, at der i den påklagede udsendelse er sket en objektiv og saglig gennemgang af det historiske forløb og i den forbindelse gengivet citater fra allerede offentliggjorte artikler, bøger mv. Da der var tale om potentielle beskyldninger mod CIA og danske læger, var det til opfyldelse af de presseetiske regler om korrekt information nødvendigt for TV 2, at det i udsendelsen blev deklareret, at det ikke var påstande, som TV 2 kunne underbygge. Det er beklageligt, såfremt [Klager] har opfattet det som en oplysning, der skulle beklikke hans troværdighed.

Sammenfattende fastholder TV 2 således, at der ikke er handlet i strid med de presseetiske regler.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Lene Sarup og Peter Munk Povlsen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle. Spørgsmål om, hvorvidt der er sket overtrædelse af straffelovens bestemmelser, hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

God presseskik

Korrekt information, vinkling, forelæggelse, svar i sammenhæng og privatlivets fred

[Klager] har klaget over, at udsendelsen indeholder ukorrekte og krænkende oplysninger om ham og hans arbejde, som han ikke er blevet forelagt eller har fået mulighed for at kommentere, herunder at han fejlagtigt fremstår som ophavsmand til rygterne om, at lægerne på Frederiksberg Hospital gav LSD til patienter med økonomisk støtte fra CIA.

[Klager] har videre klaget over, at han ikke forud for offentliggørelsen er blevet orienteret om, at han blev omtalt i udsendelsen.

[Klager] har endvidere klaget over, at han er nævnt ved navn og med billede af ham og hans bog "[Bogtitel 1]" på en manipulerende og krænkende måde.

Det følger af retningslinjer for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, skal det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Angreb og svar skal, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Det gælder i særlig grad ved krænkende eller skadelige udsagn, jf. pkt. A. 1, A. 3 og A. 4.

Det følger endvidere af retningslinjer for god presseskik, at privatlivets fred ikke må krænkes, medmindre klar almen interesse berettiger offentlig omtale, jf. punkt B. 1.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

Det er Pressenævnets opfattelse, at offentlige personer i højere grad end privatpersoner må acceptere at være genstand for en kritisk medieomtale.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 22:44-26:03]:

Der klippes til optagelser af [Journalisten], der ses gå ad en sti mod [Person 6]s hus.

”[Journalisten]: Jeg har talt med flere tidligere ansatte fra Frederiksberg hospital, der fortæller at LSD var et nyt og uprøvet stof, som overlæge Einer Geert-Jørgensen og hans lægehold var nysgerrige på, hvordan virkede. ”

Der klippes til optagelser af [Journalisten], der banker på [Person 6]s dør. [Person 6] åbner døren.

”[Journalisten]: Hej Polly

[Person 6]: Hej. Velkommen til

[Journalisten]: Tak”

Der klippes til et billede af [Person 6] fra den gang, hun var ansat på Frederiksberg Hospital. Billedet er fremhævet blandt flere, der er sløret.

”[Journalisten]: En af dem er [Person 6] som var sygeplejerske på Frederiksberg Hospitals psykiatriske afdeling. ”

Der klippes til optagelser af et interview med [Person 6]. På skærmen fremgår: ”[Person 6], Tidl. Sygeplejerske, Frederiksberg Hospital, Afd. D”.

”[Person 6]: Jeg kendte jo ikke ret meget til LSD, da jeg ankom på afdelingen. Og på et tidspunkt, så fik vi alle personaler tilbudt et trip. Og for at se hvordan stoffede virkede på en eller ikke virkede på en. Og om der eventuelt var bivirkninger, eller hvordan vi havde det.

[Journalisten]: I som sygeplejersker fik det simpelthen tilbudt?

[Person 6]: Ja, fordi det var et stof, som man ikke kendte så forfærdeligt meget til, havde jeg indtrykket af.

[Journalisten]: Prøvede du selv at tage LSD?

[Person 6]: Nej. Det kunne jeg ikke drømme om. Altså man ved jo ikke, hvad der dukker op i en.

[Journalisten]: Men fik i forklaret, hvorfor i skulle prøve det?

[Person 6]: Vi fik at vide, at vi kunne få et trip, og de ville gerne vide, hvordan vi oplevede det. ”

Der klippes skiftevis til optagelser af en dramatisering af Einar Geert-Jørgensen, der taler ved en middag, og en dramatisering af sygeplejerske [Person 5], der er påvirket af LSD og går ud på sin altan.

”Einar Geert-Jørgensen: Selv oplevede jeg Jesus. Jesus stod for enden af en lang trappe. Og ved siden af ham stod der en lille, mørk mand og spillede sigøjnermusik. Så kom Paven og alle hans kardinaler. Og gik frem mod Jesus. Og så faldt de. Og slog hovedet imod trappen. Og hovederne knustes som tomme skaller. ”

Der vises optagelser af en dramatisering, hvor [Person 5] forsøger at springe ud fra sin altan, indtil hendes kæreste stopper hende.

”[Person 5]s kæreste: Det der skal du ikke gøre. Stop. Det der skal du ikke!

[Person 5]: Der sker ikke noget. ”

Der klippes til optagelser af et interview med [Person 6]. På skærmen fremgår: ”[Person 6], Tidl. Sygeplejerske, Frederiksberg Hospital, Afd. D”.

”[Journalisten]: Hvad tænker du om, at man tilbyder jer sygeplejersker selv at prøve LSD?

[Person 6]: Det er jo helt. Man må ikke bande. Det er da helt ad helvede til. Det kan man jo ikke, altså man kan jo ikke sige, vi har et nyt stof. Har du lyst til at prøve at se, hvordan det fungerer? Det gør man jo ikke. Jeg aner jo ikke, om man gjorde et forsøg eller hvad. Det ved jeg ikke. Men jeg ved, der var et rygte. Det var et rygte-rygte-rygte, og det var CIA, som var rygtet. ”

Der klippes til billeder af gamle avisartikler med omtale af CIA og LSD.

”[Journalisten]: I 1950’erne lavede den amerikanske efterretningstjeneste, CIA, forsøg med LSD. Og der har været påstande fremme om, at lægerne på Frederiksberg Hospital gav LSD med økonomisk støtte fra CIA. ”

Det klippes til et billede af en artikel om [Klager] med et portrætbillede af ham.

”[Journalisten]: Det mente journalist [Klager], der undersøgte LSD-sagen i 1980’erne. ”

Der klippes til optagelser af [Journalisten], der ses bladre i [Klager]s bog ”[Bogtitel 1]”.

”[Journalisten]: De påstande er dog aldrig blevet bevist. Der er heller intet i det gemte LSD-arkiv eller min research, der viser, at lægerne blev støttet af CIA. ”

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] offentligt har omtalt LSD-forsøgene på Frederiksberg Hospital og CIAs forbindelse hertil, samt at [Produktionsselskabet] ved brev af 29. august 2022 forelagde [Klager]s offentlige udtalelser om CIAs forbindelse til danske lægers forsøg med LSD og udbad sig dokumentation for hans udtalelser, da produktionsselskabet ikke havde kunnet finde dokumentation herfor.

Nævnet lægger endvidere til grund, at [Produktionsselskabet] ved mail af 3. oktober 2022 gav [Klager] tilsagn om forhåndsorientering, såfremt ham eller hans arbejde blev omtalt i deres programserie.

Pressenævnet finder efter en samlet vurdering, at omtalen af [Klager] og hans udtalelser om forbindelsen mellem CIA og lægerne på Frederiksberg Hospital i sammenhæng med TV 2s øvrige omtale ikke kan anses for at efterlade seerne med et indtryk af, at [Klager] står bag rygterne om, at lægerne på Frederiksberg Hospital gav LSD til patienter med økonomisk støtte fra CIA. Nævnet har lagt vægt på, at [Person 6]s udtalelser vedrørende rygtet om CIA er relateret til hendes ansættelse ved Frederiksberg

Hospital forud for [Klager]s undersøgelse af LSD-sagen. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det klart fremgår af udsendelsen, at CIA siden 1950'erne har lavet forsøg med LSD, og at [Klager] først i 1980'erne undersøgte påstanden om, at lægerne på Frederiksberg gav LSD til patienter med økonomisk støtte fra CIA. Nævnet udtaler ikke kritik.

Nævnet finder, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt at TV 2 havde orienteret [Klager] om omtalen af ham i overensstemmelse med [Produktionsselskabet]s tilsagn herom, men finder ikke tilstrækkelig anledning til at udtale kritik af TV 2. Nævnet har lagt vægt på, at omtalen af [Klager] ikke kan anses for skadelig, krænkende eller virke agtelsesforringende for ham. Nævnet bemærker, at [Produktionsselskabet] forud for offentliggørelsen har henvendt sig til [Klager] vedrørende hans offentlige udtalelser om CIAs forbindelse til danske lægers forsøg med LSD, og at [Produktionsselskabet] i den forbindelse gav ham mulighed for at komme til orde.

Pressenævnet finder endvidere, at omtalen af [Klager] med navn, billede og forsiden af hans bog ”[Bogtitel 1]” ikke kan anses for at indebære en krænkelse af hans privatliv. Nævnet har lagt vægt på, at omtalen ikke vedrører [Klager]s private forhold, men hans erhvervsmæssig virke som journalist og forfatter, hvor han har udtalt sig om CIAs forbindelse til danske lægers forsøg med LSD. Nævnet har herudover lagt vægt på, at [Klager]s arbejde med LSD-sagen er offentligt kendt, og at han er blevet tildelt Cavling-prisen for sit arbejde med dette. Nævnet udtaler ikke kritik. ”

Den 15. januar 2025 anmodede [Klager] Pressenævnet om at genoptage behandlingen af sagen.

2 [Klager]s synspunkter til anmodningen om genoptagelse

[Klager] har til støtte for anmodningen om genoptagelse blandt andet anført følgende:

”Nævnets svar og sagsbeskrivelsen forekommer temmelig ustruktureret med faktuelle fejl, umotiverede gentagelse og irrelevante henvisninger til en norsk kommission, intetanende amerikanske kilder osv.

Denne indsigelse omhandler:

1. Manglende forelæggelse
2. Rygter om CIA
3. Manglende forhåndsorientering
4. Forurettelse
5. Privatliv / journalist
6. Cavlingpris

Ad 1: ”Nævnet bemærker, at [Produktionsselskabet] forud for offentliggørelsen har henvendt sig til [Klager] vedrørende hans offentlige udtalelser om CIAs forbindelse til danske lægers forsøg med LSD, og at [Produktionsselskabet] i den forbindelse gav ham mulighed for at komme til orde.”

I sammenhængen kan det kun forstås som et tilbud om at komme til orde i relation til omtalen af mig i tv-serien ’Det sindssyge eksperiment’, eftersom formuleringen bruges til at afvise, at de presseetiske retningslinjers klare krav om forelæggelse er overtrådt.

Men sådan var det bestemt ikke. [Produktionsselskabet] var yderst ivrige efter at få mig til at medvirke i deres program og få adgang til min research. Det afslog jeg, blandt andet fordi jeg allerede havde kontrakt

med produktionsselskabet [Titel 2] om en LSD-serie i syv afsnit. Jeg er på ingen måde forpligtet til at udlevere min viden og research til [Produktionsselskabet] eller TV 2.

Og slet ikke, da det på et sent tidspunkt gik op for mig, hvordan forfatteren [Person 4] havde misbrugt min hjælp til hendes roman om LSD-forsøgene, hvor hun mente, at hendes 'papfar' muligvis var et af ofrene. Det var han ikke, viste det sig.

Men bag min ryg havde hun givet min viden og research om LSD-sagen videre til sin mand [Person 1], der er indehaver af [Produktionsselskabet], som udnyttede mit materiale til at producere 'Det sindssyge eksperiment' med [Person 4] som ansvarlig for idé og manuskript. Han har tilranet min viden på falske forudsætninger og misbrugt den til et andet formål uden min accept. I sig selv et 'fif', der er så lurvet, at det strider mod almindelig publicistisk etik.

Nævnet markerer med ordene "i den forbindelse", at muligheden for at "komme til orde" handlede om den periode frem til oktober 2022, hvor [Produktionsselskabet] forsøgte at overtale mig til at medvirke i deres tv-program med min særlige indsigt i LSD-sagen.

Det var bestemt ikke en forelæggelse, der var rettet mod det program i tv-serien, som blev udsendt langt senere på TV 2 den 21. november 2023. Jeg havde ingen anelse om, at jeg eller mit arbejde ville blive nævnt eller hængt ud i programserien. Hverken [Produktionsselskabet] eller TV 2 har oplyst mig om, at jeg ville blive inddraget i programserien, endsige måden det skete på.

Jeg har altså ikke som den forurettede fået den konkrete forelæggelse, som de presseetiske regler foreskriver. Nævnets formulering er faktisk forkert.

Ad 2: "Pressenævnet finder efter en samlet vurdering, at omtalen af [Klager] og hans udtalelser om forbindelsen mellem CIA og lægerne på Frederiksberg Hospital i sammenhæng med TV 2s øvrige omtale ikke kan anses for at efterlade seerne med et indtryk af, at [Klager] står bag rygterne om, at lægerne på Frederiksberg Hospital gav LSD til patienter med økonomisk støtte fra CIA. Nævnet har lagt vægt på, at [Person 6]s udtalelser vedrørende rygten om CIA er relateret til hendes ansættelse ved Frederiksberg Hospital forud for [Klager]s undersøgelse af LSD-sagen. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det klart fremgår af udsendelsen, at CIA siden 1950'erne har lavet forsøg med LSD, og at [Klager] først i 1980'erne undersøgte påstanden om, at lægerne på Frederiksberg gav LSD til patienter med økonomisk støtte fra CIA. Nævnet udtaler ikke kritik."

Nævnet lægger i sin kendelse afgørende vægt på, at der var en tidsforskydning mellem sygeplejerske [Person 6]s udsagn om rygter under hendes ansættelse på Frederiksberg Hospital i 1960'erne, altså mindst 13 år før mit arbejde med LSD begyndte i 1983.

Men den tidsforskydning fremgår bestemt ikke af tv-programmet. Her er der en direkte og krænkende kobling mellem rygterne og min person. Det er faktisk i al beskedenhed mig, der i min klage har gjort Pressenævnet opmærksom på denne afgørende tidsforskel. Men det kan seerne og offentligheden ikke vide, Det nævnes ikke i programmet, hvornår [Person 6] var ansat, eller hvornår hendes ansættelse ophørte.

Hvordan Pressenævnet kan udtale sig om seernes opfattelse af sammenhængen, er ikke begrundet i kendelsen. Men det er åbenbart, at nævnet uden videre overfører min oplysning om den tidsmæssige diskrepans mellem sygeplejerskens ansættelse og mit arbejde, som om seerne sidder inde med den samme viden, hvad de næppe gør.

Tværtimod må sammenkoblingen af rygterne og min person give seerne indtryk af, at der var et tidsmæssigt sammenfald mellem [Person 6]s ansættelse og mit arbejde. Hvorfor skulle hendes udsagn og min person ellers kædes sammen?

Et andet forhold er TV 2s forvanskning af [Person 6]s udsagn. Hun taler om rygter, der gik ud på, at CIA stod bag de famøse LSD-eksperimenter på Frederiksberg. Hun nævner intet om økonomi eller om min person, af gode grunde. Det er alene [Produktionsselskabet] og TV 2, der med sin manipulerende sammenklipping på uhæderlig vis fremstiller mig som rygtesmed.

De rygter, som [Person 6] nævner, bliver af TV 2 direkte sammenkoblet med min faktuelle viden – som på ingen måde er baseret på rygter – om CIAs involvering i LSD-eksperimenterne på Frederiksberg.

Pressenævnet 'køber' åbenbart TV 2s påstand om, at når [Produktionsselskabet]s journalist ikke kan finde beviser for CIAs interesse og støtte for de danske LSD-forsøg, så findes sådanne beviser ikke. Det er udokumenteret og absurd. TV 2 har forladt sig på [Produktionsselskabet]s pseudo-research, der ikke har været i nærheden af den relevante dokumentation. Hverken [Produktionsselskabet] eller TV 2 har foretaget en selvstændig research på CIAs rolle i sagen, men været optaget af at tilegne sig min dokumentation og – da dette ikke lykkedes – miskreditere min person på landsdækkende tv uden forelæggelse.

Som nævnt ønsker jeg ikke at berige TV 2 med min samlede viden om LSD-sagen. Men jeg fastholder, at CIA på forskellig vis og gennem 14 år støttede LSD-forsøgene på Frederiksberg Hospital på henvend 400 patienter ved blandt andet at godkende sygehusets afdeling D som modtager af de gratis leverancer af LSD og invitere afdelingens souschef til læge-konference i USA arrangeret og finansieret af CIA. Det skete på trods af de tilfælde af selvmord, drab og andre ulykker på patienter og pårørende, som de danske forsøg tidligt havde afstedkommet.

Ad 3: "Nævnet finder, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt TV 2 havde orienteret [Klager] om omtalen af ham i overensstemmelse med [Produktionsselskabet]s tilsagn herom, men finder ikke tilstrækkelig anledning til at udtale kritik af TV 2."

Med sin skriftlige garanti af 03.10.2022 om, at jeg ville "blive orienteret om hvordan, og i hvilken sammenhæng, du bliver omtalt" har [Produktionsselskabet] været ekstra opmærksom på sin pligt til forelæggelse. Deres svigt heraf er ikke kun et aftalebrud over for mig, men eklatant i strid med de presseetiske retningslinjer og bør kritiseres herfor.

Ad 4: "Nævnet har lagt vægt på, at omtalen af [Klager] ikke kan anses for skadelig, krænkende eller virke agtelsesforringende for ham."

Men det er den, i allerhøjeste grad! Hvis man tog mit navn og tilhørende billeder ud af ligningen ville TV 2-speaken lyde således:

"I midten af 50'erne drev den amerikanske efterretningstjeneste CIA forsøg med LSD, og der har været påstande fremme om, at lægerne på Frederiksberg Hospital gav LSD med økonomisk støtte fra CIA. De påstande er dog aldrig blevet bevist. Der er heller intet i det gemte LSD-arkiv eller min research, der viser, at lægerne blev støttet af CIA."

Forskellen på denne og den faktisk fremførte tekst er netop den skadelige, krænkende og agtelsesforringende måde, som jeg bliver omtalt på. Det har åbenbart været hensigten fra afsender at fremstille mig som en uvederhæftig rygtemager, hvilket mange udenforstående har undret sig over og reageret på med systematisk undren og forargelse herunder efterkommere af tidligere LSD-ofre.

Man kan ikke objektivisere en krænkelse, som nævnet gør. Omtalen i TV 2 rammer mig dybt. Den er både (jeg havde inden forbindelse overhovedet med de omtalte rygter), urimelig og overflødig. Det føjer kun spot til skade, at Pressenævnet i den grad bagatelliserer krænkelsen.

Ad 5: "Pressenævnet finder endvidere, at omtalen af [Klager] med navn, billede og forsiden af hans bog "[Bogtitel 1]" ikke kan anses for at indebære en krænkelse af hans privatliv. Nævnet har lagt vægt på, at omtalen ikke vedrører [Klager]s private forhold, men hans erhvervsmæssig virke som journalist og forfatter, hvor han har udtalt sig om CIAs forbindelse til danske lægers forsøg med LSD. "

Det lyder unægtelig som en til lejligheden opfundet begrundelse, når krænkelsen om adresseres fra at gælde min person til at være rettet mod mit virke som journalist, hvilket kun gør ondt værre.

I 'Presseetiske retningslinjer' som vedtaget af Dansk Journalistforbund og Danske Medier står i det første afsnit 'Grundlæggende synspunkter': "Medierne skal anerkende hensynet til den enkelte borgers krav på respekt for integritet og privatlivets fred og skal beskytte borgeren mod uberettiget krænkelse både ved research og offentliggørelse". Og i B1: "Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse. " Der er ikke anført undtagelser.

Er jeg ikke en borger eller et enkelt menneske? Kun en upersonlig journalist? Jeg kan ikke klage til Pressenævnet gennem mit firma eller min fagforening, men netop kun som privatperson.

Har Dansk Journalistforbund accepteret, at der gælder særregler for journalister, som bliver hængt ud i medierne? Gælder en lignende regel for andre faggrupper? Må en advokat, læge eller en pædagog i kraft af deres fag finde sig i at blive hængt ud som rygtespredere uden med føje at føle sig personligt forurettet?

Jeg finder den anførte udlægning stærkt betænkelig og rent ud diskriminerende over for udøvere af den journalistiske metier. Netop for en journalist er det i særlig grad krænkende at blive hængt ud som rygtesmeden person – og her sågar sanktioneret af Pressenævnet.

Det rammer mig på det vægtigste grundlag for min personlige integritet og anseelse – min pålidelighed og troværdighed. Jeg har været journalist i 57 år, ofte på ganske kontroversielle emner og historier, men har ikke før oplevet en tilsvarende mistænkeliggørelse af mit virke og min personlige habitus.

Sagt uden polemisk brod: Bortset fra fhv. justitsminister Erik Ninn-Hansen. I en direkte tv-debat om tamilsagen (01.05.1990 på DR TV) sagde han hele fire gange, at han betvivlede min journalistiske troværdighed – indtil jeg for åben skærm fremlagde det hemmelige regeringsmødereferat, der sammen med min tv-dokumentar 'Blodets Bånd' udløste den undersøgelse og senere rigsretssag, som dømte Ninn-Hansen og førte til Schlüter-regeringens fald.

Pressenævnets erklæring er kun på skrift, men i samme kategori i relation til min troværdighed – en uhørt disrespekt for min integritet og personlige anseelse.

Ad 6: "Nævnet har herudover lagt vægt på, at [Klager]s arbejde med LSD-sagen er offentligt kendt, og at han er blevet tildelt Cavlingprisen for sit arbejde med dette. Nævnet udtaler ikke kritik. "

Helt enkelt: Hvad har tildelingen af Cavlingprisen med dette at gøre?

Samlet set havde jeg helt ærligt forventet en mere stringent og kvalificeret behandling, hvor nævnet lagde større vægt på kerneværdierne i de presseetiske retningslinjer og ikke bagatelliserede eller så bort fra de offentligt fremsatte krænkelse af min person - alene eller især fordi jeg er journalist. Fremstillingen af

mig som en ryggesløs rygtesmed er i særlig grad krænkende, fordi jeg netop er journalist. Derfor fremstår kendelsen i sig selv som en forstærkelse af krænkelsen i tv-programmet. ”

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

[Klager] har anmodet om genoptagelse af Pressenævnets kendelse af 12. december 2024 i sag nr. 2024-05780, [Klager] mod TV 2. Nævnets kendelse af 12. december 2024 er afsagt af Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Lene Sarup og Peter Munk Povlsen.

Efter § 14, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 86 af 9. februar 1998 om forretningsordenen for Pressenævnet træffer de nævnsmedlemmer, der har afgjort en sag, også afgørelse vedrørende spørgsmål om eventuel genoptagelse af sagen. Disse medlemmer træffer derfor også afgørelse i nærværende sag.

Spørgsmålet om genoptagelse

Pressenævnet bemærker generelt, at nævnet kan genoptage behandlingen af en sag, hvis der fremkommer nye oplysninger af betydning for sagens afgørelse. Efter omstændighederne må det også tillægges betydning, om de nye oplysningers senere fremkomst er et i forhold til parterne undskyldeligt forhold. Nævnet kan tillige have pligt til at genoptage en sag, hvor der foreligger ikke uvæsentlige sagsbehandlingsfejl.

Pressenævnet fandt ved kendelse af 12. december 2024 i sag nr. 2024-05780, [Klager] mod TV 2, ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2 for tilsidesættelse af god presseskik.

Pressenævnet finder ikke, at [Klager] er fremkommet med nye faktiske oplysninger af betydning for sagens afgørelse. De oplysninger, som [Klager] har anført i sin anmodning om genoptagelse, er således i vid udstrækning omtalt i nævnets kendelse af 12. december 2024 i sag nr. 2024-05780, og oplysningerne indgik således i nævnets samlede vurdering af sagen. Pressenævnet henviser i den forbindelse til gengivelsen af [Klager]s synspunkter og nævnets begrundelse i kendelsen af 12. december 2024, hvor nævnet på baggrund af klagesagens oplysninger fandt, at der ikke var grundlag for at kritisere TV 2 for tilsidesættelse af punkt A. 1, A. 3, A. 4 og B. 1 i retningslinjer for god presseskik. Da der heller ikke er påvist sagsbehandlingsfejl, afvises anmodningen om genoptagelse.

Afgjort den 4. marts 2025